

**МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
ЦЕНТЪР ЗА КОНТРОЛ И ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ**

**МАТЕМАТИКА, СЕДМИ КЛАС
ПЪРВИ МОДУЛ**

Примерен тест

УВАЖАЕМИ УЧЕНИЦИ,

Тестът съдържа 20 задачи. Задачите са два вида: с избираем отговор с четири възможности за отговор, от които само един е правилният, и с кратък свободен отговор.

Отговорите отбелязвайте със син цвят на химикалката в листа за отговори, а не върху тестовата книжка.

Можете да работите и върху тестовата книжка, но напомняме, че листът за отговори е официалният документ, който ще се оценява. Поради това е задължително правилните според Вас отговори да отбелязвате внимателно в листа за отговори.

За да отбележите своя отговор, срещу номера на съответната задача зачертайте със знака **X** буквата на избора от Вас отговор.

Например:

Ако след това прецените, че първоначалният Ви отговор не е верен, запълнете кръгчето с грешния отговор и зачертайте със знака **X** буквата на друг отговор, който приемате за верен.

Например:

Запомнете! Като действителен отговор на съответната задача се приема само този, чиято буква е зачертана със знака X. За всяка задача трябва да е отбелязан не повече от един действителен отговор.

За задачите със свободен отговор в листа за отговори е оставено празно място. Използвайте това място, за да запишете своя отговор. Ако след това прецените, че записаният отговор не е правилен, задраскайте го с хоризонтална черта и запишете над него отговора, който според Вас е правилен.

Чертежите в теста са само за илюстрация. Те не са начертани в мащаб и не са предназначени за директно измерване на дължини и ъгли.

Време за работа – 60 минути.

ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!

ЗАДАЧИ С ИЗБИРАЕМ ОТГОВОР

1. Ако $a + b = 22$, то стойността на израза $2a + 2b + 2$ е:

А) 88

Б) 46

В) 44

Г) 24

2. Изразът $10x^2y - 5xy + 5y^2x$ е тъждествено равен на:

А) $5xy(2x + y)$

Б) $5x^2y(3x + y)$

В) $5xy^2(2x - 1 + y)$

Г) $5xy(2x - 1 + y)$

3. Коренът на уравнението $5(2 - x) - 2(3x - 1) = 1$ е:

А) -1

Б) $-\frac{9}{11}$

В) $\frac{9}{11}$

Г) 1

4. Решенията на неравенството $-2x + 3 > 0$ се представят с интервала:

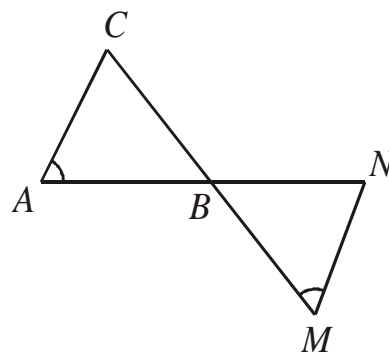
А) $(-\infty; 1,5)$

Б) $(1,5; +\infty)$

В) $(-1; +\infty)$

Г) $(-\infty; 1)$

5. На чертежа, отсечките AN и CM се пресичат в точка B и $\sphericalangle BAC = \sphericalangle BMN$. От кое равенство следва, че триъгълниците ABC и MBN са еднакви?

- А) $CB = BM$
- Б) $AB = BN$
- В) $AB = BM$
- Г) $CB = MN$

6. С колко процента трябва да се намали числото 72, за да се получи 63 ?

- А) $\frac{1}{8}\%$
- Б) 8%
- В) $12\frac{1}{2}\%$
- Г) $14\frac{2}{7}\%$

7. Сборът на три числа е x^2 . Първото от тях е x . Второто е $2x$. Третото число, изразено чрез x , е:

- А) x
- Б) $3x$
- В) $x^2 - 2x$
- Г) $x^2 - 3x$

8. Корените на уравнението $3|x-3|-6=0$ са

- А) 1 и -5
- Б) 1 и 5
- В) -1 и -5
- Г) -1 и 5

9. Изразът $3x + 6a - x^2 + 4a^2$ е тъждествено равен на:

А) $(x + 2a)(3 - x + 2a)$

Б) $(x + 2a)(3 + x - 2a)$

В) $(x + 2a)(3 - x - 2a)$

Г) $(x + 2a)(3 + x + 2a)$

10. Коренът на уравнението $\frac{x-2}{3} + 4x^2 = (1+2x)^2$ е:

А) -6

Б) $-\frac{5}{11}$

В) $\frac{1}{11}$

Г) 1

11. В определението за *симетрала на отсечка* са пропуснати три думи.

Симетрала на отсечка е (.....), която минава през (.....) на отсечката и е (.....) на нея.

Думите, които трябва да се напишат на празните места в същия ред, са:

А) права, средата, перпендикулярна

Б) права, средата, успоредна

В) отсечка, края, перпендикулярна

Г) отсечка, края, успоредна

12. На чертежа, CD е височина в $\triangle ABC$, M е средата на AB и

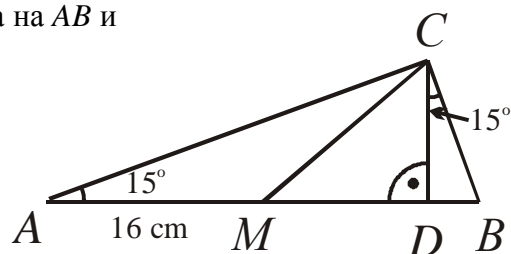
$AM = 16$ cm. Дължината на CD е:

А) 16 cm

Б) 10 cm

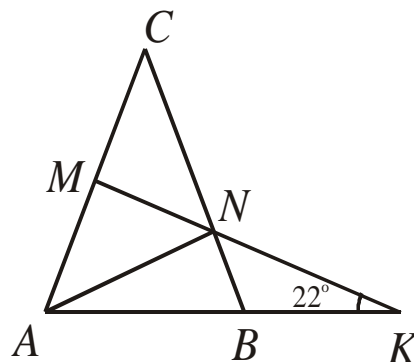
В) 8 cm

Г) 4 cm

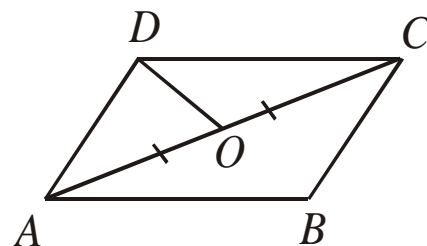
13. На чертежа, $\triangle ABC$ е равнобедрен ($AC = BC$) и MK е симетралата на страната AC . Ако $\sphericalangle AKM = 22^\circ$, мярката на $\sphericalangle MNC$ е равна на:

- А) 68°
- Б) 46°
- В) 44°
- Г) 34°

14. Точката O е средата на диагонала AC в успоредника $ABCD$. Ако периметърът на $\triangle AOD$ е 15 cm и $BC = 6\text{ cm}$, сборът на дължините на диагоналите на $ABCD$ е равен на:

- А) 30 cm
- Б) 18 cm
- В) 15 cm
- Г) 9 cm

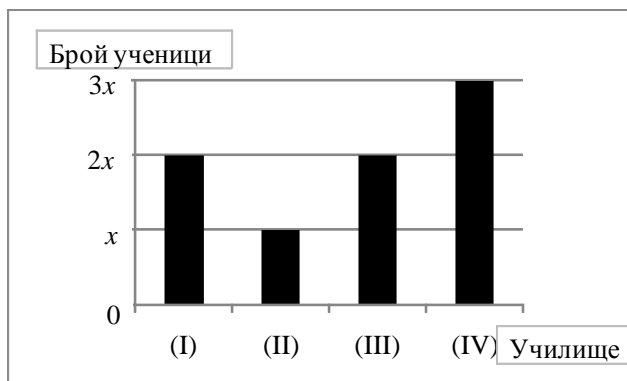

15. Ъгъл α е равен на половината от съседния си ъгъл. Кое уравнение изразява тази зависимост?

- А) $\alpha = \frac{1}{2}\alpha$
- Б) $2\alpha = 180^\circ + \alpha$
- В) $2\alpha = 180^\circ - \alpha$
- Г) $\alpha - \frac{1}{2}\alpha = 180^\circ$

16. На олимпиада по математика се явили 120 ученици от четири училища. На диаграмата е показано разпределението на учениците по училища. Колко ученици са се явили от училище (IV)?

- А) 75
- Б) 60
- В) 45
- Г) 40

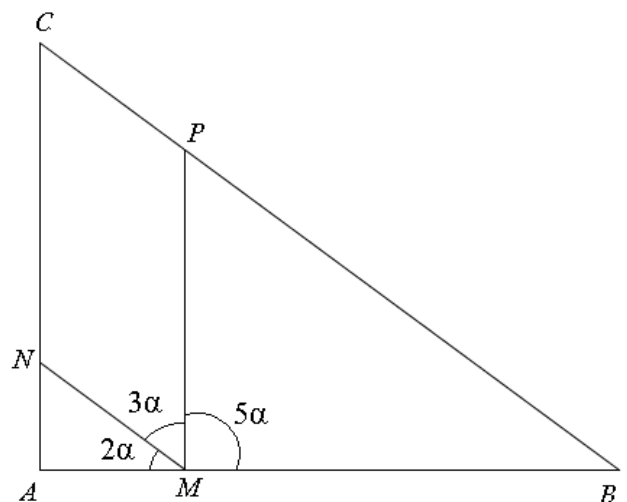
ЗАДАЧИ СЪС СВОБОДЕН ОТГОВОР

17. В лявата колона на таблица запишете буквата на рационалния израз и срещу нея в дясната колона запишете номера на нормалния му вид.

(А) $(2x+1)^2$	...(1).... = $4x^2 + 8x + 4$
(Б) $4(x-1)(x+1)$	....(2).... = $x^3 - 8$
(В) $(x-2)(x^2 + 2x + 4)$	....(3).... = $4x^2 + 4x + 1$
(Г) $(x-2)^3$	....(4).... = $4x^2 - 4$
(Д) $(2x+2)^2$	....(5).... = $x^3 - 6x^2 + 12x - 8$

18. На чертежа, точките M ($M \in AB$), N ($N \in AC$) и P ($P \in BC$) са такива, че $MN \parallel BC$ и $MN = PC$.

В следващия текст пропуснатите данни са означени с цифрите от (1) до (6). Като използвате информацията от чертежа запишете срещу всяка от цифрите пропуснатия буквен или числов текст така, че получените твърдения да са верни.

Отсечката NC е перпендикулярна на отсечката ..(1).... и е успоредна на отсечката .....(2).... Ъгъл NMB е външен за триъгълник .....(3)..... Четириъгълникът $MPCN$ е .....(4)..... с остър ъгъл, равен на .....(5)..... °. Мяжката на най-малкия ъгъл в $\triangle MPB$ е ...(6)..... °.

19. Павлин има шест пръчици с дължини: 2 cm, 4 cm, 6 cm, 8 cm, 10 cm и 12 cm. Ако от тях избере пръчиците с дължини 8 cm, 10 cm и 12 cm той може да построи триъгълник.

Напишете ОЩЕ ТРИ различни възможности за избор на пръчици, с които Павлин може да построи триъгълник, като използва по една пръчица за всяка страна.

20. Дадено е уравнението $6(kx - 6) + 24 = 5kx$, където k е параметър.

Препишете номерата на твърденията и срещу всеки от тях запишете „ДА”, ако твърдението е вярно или „НЕ”, ако твърдението НЕ Е вярно.

Номер	Твърдение	Вярно ли е твърдението?
1.	При $k = -9$, уравнението има корен, равен на $1\frac{1}{3}$.	ДА / НЕ
2.	При $x < 0$, стойностите на k са положителни.	ДА / НЕ
3.	При $k = 3$, коренът на уравнението е естествено число.	ДА / НЕ

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
ЦЕНТЪР ЗА КОНТРОЛ И ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

МАТЕМАТИКА, СЕДМИ КЛАС
ВТОРИ МОДУЛ

Примерен тест

Време за работа – 90 минути.

ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!

Отговорите на задачите със свободен отговор (от 21. до 24. вкл.) запишете в предоставения свитък за свободните отговори.

Чертежите в теста са само за илюстрация. Те не са начертани в мащаб и не са предназначени за директно измерване на дължини на страни и мерки на ъгли.

21. ВЯТЪРНА МЕЛНИЦА

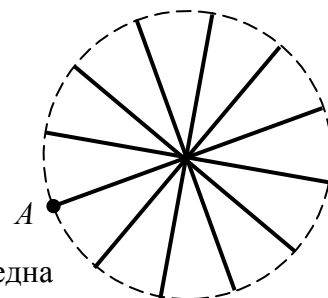
В миналото, хората използвали силата на вятъра чрез вятърни мелници, с които мелели зърно, получавали брашно и олио, изпомпвали вода. Днес вятърните мелници са по-скоро туристическа атракция.

Една от най-известните мелници в България се намира в Несебър. Тя има 12 дървени перки с общ център, разположени на равни разстояния една от друга, което я прави уникална.

Чертежът представя как са разположени нейните перки.

А) Колко градуса сключват две съседни перки на мелницата в Несебър?

Б) Дължината на една перка е 4 m. Колко метра изминава върхът на една перка (например точката А) за един оборот?

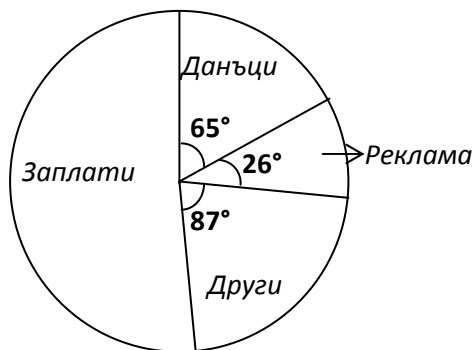

Тук използвайте приближението $\pi = 3,14$. Напишете изчисленията си и закръглете отговора си с точност до цяло число метри.

22. РАЗХОДИТЕ НА ЕДНА ФИРМА

На кръговата диаграма е представено разпределението на разходите на фирма „Ореол” за един месец.

А) Колко е отношението на разходите за сектор „Данъци” към разходите за сектор „Заплати” за този месец?

Б) Директорът на отдел „Инвестиции” коментира диаграмата по следния начин:

„Диаграмата показва, че разходите за реклама надхвърлят предвидените 10% разходи”.

Смятате ли, че директорът интерпретира правилно диаграмата? Подкрепете отговора си с обяснение.

В) За този месец разходите на фирмата за реклама са с 6 000 лв. по-малко от тези за данъци. Колко лева са разходите за данъци?

За задачи 23. и 24. трябва да запишете решението с необходимите обосновки

23. Бабата на Камен го поканила за обяд в 12 часа. След като избрал маршрута, той преценил, че ако тръгне в 10 часа и 30 минути с ролери, ще закъснее с 15 минути. Затова Камен тръгнал в 10 часа и 30 минути с велосипед по същия маршрут и пристигнал с 20 минути по-рано от уречения час. Скоростта на Камен с ролери е със 7 km/h по-малка, отколкото скоростта му с велосипед. Колко километра е маршрутът от дома на Камен до дома на баба му?

24. Даден е успоредник $ABCD$, за който $AC \perp BD$, $\sphericalangle BAD > 90^\circ$, $DH \perp AB$ (H лежи на правата AB) и $AC = 2HA$. Точките M и N лежат съответно на страните DC и BC и са такива, че $CM + CN = AC$. Да се намери мярката на $\sphericalangle AMN$.

РЪКОВОДСТВО ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

ПЪРВИ МОДУЛ												
Задача №	Отговор	Брой точки										
1	Б	2										
2	Г	2										
3	Г	2										
4	А	2										
5	В	2										
6	В	2										
7	Г	2										
8	Б	2										
9	А	3										
10	Б	3										
11	А	3										
12	В	3										
13	Б	3										
14	Б	3										
15	В	3										
16	В	3										
17	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="text-align: center;">(А)</td><td style="text-align: center;">3</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">(Б)</td><td style="text-align: center;">4</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">(В)</td><td style="text-align: center;">2</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">(Г)</td><td style="text-align: center;">5</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">(Д)</td><td style="text-align: center;">1</td></tr> </table>	(А)	3	(Б)	4	(В)	2	(Г)	5	(Д)	1	Общо 4 точки 1т. – 1 правилен отговор 2 т.- 2 правилни отговора 3 т. - 3 правилни отговора 4 т. - 4 или 5 правилни отговора
(А)	3											
(Б)	4											
(В)	2											
(Г)	5											
(Д)	1											
18	(1) AM (AB или BM) (2) PM (3) AMN (4) успоредник (5) 54 (6) 36	Общо 12 точки За всеки правилен отговор по 2 точки										
19	3 от следните възможности 4, 6,8 4, 8, 10 4, 10, 12 6, 8, 10 6, 10, 12 6, 8, 12	Общо 6 точки За всеки правилен отговор по 2 точки										
20	1. –НЕ 2. –НЕ 3. –ДА	Общо 3 точки За всеки правилен отговор по 1 точки										
ВТОРИ МОДУЛ												
21	А) 30° Б) $2\pi r = 8.3,14 = 25,12 \text{ m}$	Общо 3 точки 2 т. – за А) 2 т. – за верни изчисления										

	Отговор: 25 m	1 т. – за правилен отговор
22	А) $\frac{5}{14}$ Б) Не, защото 10% от $360^\circ = 36^\circ$, $36^\circ > 26^\circ$ В) 10000	Общо 10 точки 3 т. – за А) 3 т. - за Б) 4 т. - за В)

23. Критерии за оценяване и точки по критериите, съгответстващи решението.

(I етап)

Определяне времената на движение

С ролери: От 10 ч. 30 мин. до 12 ч. 15 мин. – 105 минути – (1 точка)

С велосипед: От 10 ч. 30 мин. до 11 ч. 40 мин. – 70 минути – (1 точка)

Определяне времената на движение в часове – $\frac{7}{4}$ и $\frac{7}{6}$ часа – (1 точка)

Забележка: При правилно изразяване на времената за движение в часове, без изразяването им в минути се получават 3 точки

(II етап)

Първи начин

Означаване на скоростта с ролери с x и определяне скоростта

$(x + 7)$ с велосипед

– (1 точка)

Определяне на изминатия път $\frac{7x}{4}$ и $\frac{7}{6}(x+7)$ – (2 точки)

Съставяне на уравнение $\frac{7}{6}(x+7) = \frac{7x}{4}$ и свеждането му до

вида $2x + 14 = 3x$ – (2 точки)

Намиране на скоростта с ролери $x = 14$ km/h или скоростта с велосипед

$x + 7 = 21$ – (1 точка)

Намиране на пътя 24,5 km – (1 точка)

Втори начин.

Означаване на изминатия път с x – (1 точка)

Определяне скоростите с велосипед и с ролери $\frac{6x}{7}$ и $\frac{4x}{7}$ – (2 точки)

Съставяне на уравнение $\frac{6x}{7} - \frac{4x}{7} = 7$ – (2 точки)

Намиране на пътя 24,5 km – (2 точки)

Забележка. Етап II се оценява с пълен брой точки и ако:

- след въвеждане на неизвестното е съставено правилното уравнение (без да са обособени стъпките за намиране отделните елементи) и е решено вярно;

- е допусната грешка в определяне на времената, но съставеното уравнение е правилно спрямо така определените времена; уравнението е решено вярно и полученото решение е смислено спрямо условието на задачата;

Ако правилно са определени времената в часове $-\frac{7}{4}$ и $\frac{7}{6}$ часа; без да е преминал етап

II, тази стъпка се оценява с 3 точки (добавят се точките от етап I).

Ако е съставено уравнение с различни мерни единици, например $105x = 70(x + 7)$, тази стъпка се оценява с 1 точка и се зачитат останалите 2 точки при правилно решено уравнение, ако полученият отговор смислово отговаря на условието на задачата.

24. Критерии за оценяване и точки по критериите, съгответстващи решението.

(I етап)

За правдоподобен чертеж, включително точките M, N и H , отговарящи на условието – (1 точка).

За обосновка, че $ABCD$ е ромб или, че $AD = AB$ и AC е ъглополовяща на $\sphericalangle BAD$ – (1 точка)

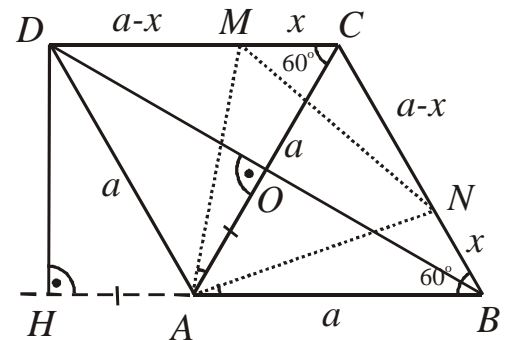
(II етап)

Нека O е пресечната точка на диагоналите на ромба.

Тогава $AO = AN$ и следователно правоъгълните триъгълници AHD и AOD са еднакви. – (1 точка)

От това и от AC – ъглополовяща на $\sphericalangle DAB$ следва $\sphericalangle HAD = \sphericalangle DAC = \sphericalangle CAB$. – (1 точка)

Тъй като $\sphericalangle HAD + \sphericalangle DAC + \sphericalangle CAB = 180^\circ$, то $\sphericalangle HAD = \sphericalangle DAC = \sphericalangle CAB = 60^\circ$ и $\triangle ABC$ е равностранен – (1 точка)

(III етап)

Да означим дължината на страната на ромба с a . Тогава и $AC = a$.

Ако $CM = x$, то $DM = CN = a - x$ и $BN = x$ – (1 точка).

Тогава $\triangle ABN \cong \triangle ACM$ – (1 точка),

откъдето $AN = AM$ и $\sphericalangle BAN = \sphericalangle CAM$ – (1 точка).

Следователно $\sphericalangle MAN = \sphericalangle CAM + \sphericalangle CAN = \sphericalangle BAN + \sphericalangle CAN = 60^\circ$ (1 точка).

(IV етап)

Извод, че триъгълникът AMN е равностранен и $\sphericalangle AMN = 60^\circ$ (1 точка).

Забележка: Елементът „правдоподобен чертеж“ се оценява независимо от останалата част на решението.

Ако равните елементи (отсечки и ъгли) са означени на чертежа, но не е доказано в решението тяхното равенство (или получаването им), то съответният етап (II) или (III) в решението се оценява с 1 точка по-малко от пълния брой точки за етапа.

IV етап се оценява независимо от пълнотата и верността на изводите във II и III етап (включително и ако те липсват).